

ศกวรณ ชวรัตนวงศ์ : บทบาทของชาวจีนในไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายถึงสมัย
รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2172 - 2394 (THE ROLE OF THE CHINESE IN
THAILAND FROM THE LATE AYUTTHAYA PERIOD TO THE REIGN OF KING RAMA
III, 1629 - 1851) อ.ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ธีรวิศ ฌ ป้อมเพชร; 263 หน้า ISBN
974 - 638 - 246 - 2

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต้องการศึกษาถึงบทบาทของชาวจีนในเมืองไทยในด้านต่างๆตั้งแต่สมัย
อยุธยาตอนปลายจนถึงสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2172-2394 ตลอดจนศึกษาถึงผลกระทบ
ของบทบาทดังกล่าวที่มีต่อสังคมไทยในด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองในช่วงเวลาดังกล่าว

ผลของการศึกษาพบว่า ภาวะความอดอยากและสถานการณ์ทางการเมืองในจีน รวมทั้งบริบท
ทางสังคมและเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 22 เป็นต้นมา เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวจีนเดินทาง
เข้ามาในเมืองไทยเป็นระลอกๆอย่างต่อเนื่อง ชาวจีนเหล่านี้เอาสัจความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ
ส่วนตัวเป็นใบเบิกทางที่สำคัญในการเข้ามามีบทบาทในด้านต่างๆ บทบาทที่สำคัญของชาวจีนที่มีต่อสังคมไทย
มีด้วยกันหลายด้านคือ ชาวจีนเข้ามามีบทบาทอย่างสูงต่อเศรษฐกิจของไทยในด้านการค้าทั้งการค้าภายใน
และการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งการเข้ามามีบทบาทดังกล่าวก็เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็น
สำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการ เพิ่มบูรณรายได้ให้กับราชสำนักไทยเพื่อนำไปใช้ในการบริหารราชการ
แผ่นดินในด้านต่างๆ ในด้านการ เมืองการปกครองพบว่าชาวจีนเข้ารับราชการ เป็นขุนนางในกรมกองต่างๆ
ของไทย ชาวจีนเหล่านี้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งต่างๆซึ่งในบางกรณีมีฐานะ เทียบเท่ากับชนชั้นปกครอง
ของไทยและเป็นอีกวิธีหนึ่งในการควบคุมชาวจีน โดยที่ทางการไทยจะแต่งตั้งชาวจีนที่มีชื่อเสียง ความ
สามารถ และเป็นที่เคารพนับถือของชาวจีนทั่วไปเข้ามาทำหน้าที่ควบคุมดูแลชาวจีนให้อยู่รวมกันอย่างสงบสุข
และมีให้ก่อความวุ่นวายในสังคม นอกจากความมั่นคงทาง เศรษฐกิจพบว่าชาวจีนต้องการการยอมรับทาง
สังคมด้วย โดยการแต่งงานกับชาวไทย ซึ่งจะทำให้ชาวจีนกลายเป็นสมาชิกของไทยไปโดยปริยาย แต่ใน
บางครั้งก็พบว่าชาวจีนได้ก่อความวุ่นวายในสังคมไทยเช่น การก่อตั้งสมาคมลับฮั้งฮี้ การลักลอบการค้าฝิ่น
 ฯลฯ เป็นต้น แต่ทางการไทยก็สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประวัติศาสตร์
สาขาวิชา ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ศวรัตนวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ธีรวิศ ฌ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม